

"Štajerc" izhaaja vsaki petek, dateran z dnevom prihodnjo nedelje.

Naročna velja za Avstrijo: za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četr leta 2 kroni; na Ogrskem in v inozemstvu: Za celo leto 9 kron, za pol leta 4 krone 50 vin. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 20 v.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje Štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastup, ali rokopise se ne voda. Uredniški zaključek je vsak torek zveren.

Za oznanih uredništvih odgovorno. Cena oznanih (inseratov) je za 1/2 strani K 160 — za 1/4 strani K 80 — za 1/8 strani K 40 — za 1/16 strani K 20 — za 1/32 strani K 10 — za 1/64 strani K 5 — za 1/128 strani K 2 — Prvečkratnem oznanih se cena primerja zniža.

Štev. 23.

V Ptiju, v nedeljo dne 9. junija 1918.

XIX. letnik.

KARL LINHART

Moža redke nadarjenosti nam je neizprosna smrt iztrgal. Težko tlači usoda stranko, katero je vodil in katera je ravno 25. maja 1918 imela priložnost pred Njegovim Veličanstvom cesarjem slaviti svojo zmago.

Komaj 36 let star, v najboljšem cvetu možkih let izgubil se je svoji stranki in svojim neštevilnim prijateljem.

Mož zavedajoče se energije, poln požrtvovanega in stvarilnega duha, krasen, premagovalen govornik, ne samo v nemškem in kar se posebno težko pogreša, tudi v slovenskem jeziku občudovanja izzivajoč, pošten patriotsko misleči mož je z njim umrl.

Tragična je ta smrt, sama ob sebi, katera mu žalibog ni nudila do sedi polnega smotra in cilja svoje stranke in iztrgati slovensko ljudstvo iz kremljev izdajalcev, katero je vedno izkazalo svojo zgodovinsko zvestobo cesarju in domovini . . .

Na robu svojega cilja ga je že dosegla usoda. Komaj nekaj dni po historičnem dogodku v Badenu pri Dunaju, kjer je Njegovo Veličanstvo ganjeno od krasnih, k srcu idočih besed temu domovino ljubečemu božilcu v največji gorkoti večkrat v roko seglo, se je njegovo stanje očvidno poslabšalo in mu ni več privoščilo žeti lovorič, katere si je njegova stranka pri tej cesarskej udnosti stekla.

Značilne za globok vtis, ki ga je napravil njegov brezprimeren govor pri Njegovem Veličanstvu so besede njegove previšenosti župana glavnega in stolnega mesta Dunaj, doktorja Weisskirchner, ko se je izrazil: „Imam čut, da je ta visoko nadarjen mož danes pred našim cesarjem svoj politični testament storil.“

Ponos in gorje prešinja ob enem celo „Štajerčevu“ stranko radi te težke izgube. Skrb vzbuja tiskovno društvo radi nasledstva.

Enega Linharta, s toliko krepotmi obdarjenega in tako zmožnega pisatelja bo „Štajerc“ težko našel.

„Štajerčeva“ stranka, pa tudi vsa društva, katerih neprudljivi član je bil, vsi žalujejo ob njegovem mrtvaškem

odru, prešinjeni od pred kratkim dokazanih uspehov ednajstletne delavnosti tega nepozabnega moža.

Neizmerno žaluje tudi njegova družina s širimi nepreskrbljenimi nedolžnimi otročiči radi tega neizprosnega udarca usode. Idejalne ideje, za katere se je boril, mu niso dopuščale prostora in tudi časa za pridobitev posvetnih reči in skranno kakor je vedno živel je tudi umrl, brez da bi zapustil le kakoršno najmanje premoženje.

Nadušeni pripadniki njegove stranke, požiralniki možje bodo skušali življensko vzdrževanje njegove družine ugodno napraviti in so v ta namen že vpeljali zbirko.

Če zamore čitatelj te žalnice brido zadate družini tega neutrudljivega in zvestega delavca za razvoj in razširjenost stranke po svojih močeh le s trohicu pripomoči, mu izraža odbor „Štajerca“ v imenu uboge družine svojo najprisrjenejšo zahvalo.

Tolažba vsem tistim, kateri ga težko pogrešajo in katere gane ta izguba tako trdo do srca, bodi okoliščina, da je bilo njegovo delo — „Štajerčeva“ stranka — v svoji vrednosti ocenjena in pripoznana in možje, katere je kratko pred svojo smrtno v Badenu pri Dunaju pred cesarjem k zagovarjanju in branitvi ogroženega gradu klical in pozivjal in kateri so bili skozi ognjevitost njegovega prepričanega govora nad

vse navdušeni, se ne bodo obotavljali, klici in pozivu Njegovega Veličanstva cesarja za obrambo ljubljene domovine za vedno slediti.

Ob njegovem grobu se mu zahvaljujemo za njegovo neumorno in netrudljivo delavnost in sveta dolžnost nam je, žeti sadove njegovega dela, jih braniti in zopet saditi, da rodé ponosne cvetke, ki bodo vencale in krasile našo stranko in katerih vonj bo za vedno okreplčaval in ščitil našo ogroženo domovino, na kar danes tukaj Tebi, nepozabni naš Linhart, sveto in zvesto prisegamo.

Poslovil si se od nas, zapustil si nas in Tvoj duh bude živel med nami, nepozabni naš sotrudnik in svetovalec in

z zlatimi črkami bude napisano Tvoje ime v analih naše strankine zgodovine in živelo od roda do roda naprej . . .

Sladko počivaj torej nepozabni naš Linhart in Tvojo skromno gomilo naj venčajo in krasijo krasne cvetke Tvojega truda . . .

Karl Linhart †.

Ko naši čitatelji te vrstice čitajo, leži že naš ljubi, nepozabni vodja v mirnem, tihem grobem. Mir, vseokrog mir, kjer počivaš dragi naš voditelj! Mir! Si ga li poznal v Tvojem življenju? Nikakor ne. Tvoje življenje bilo je delavnik poln borbe . . . Ni Ti bilo dano odhoditi si v političnem boju, ni Ti bilo tudi dan doživeti svetovnega miru po končani strašni vojski, ki nima pojma končati, ampak še vedno bolj divja.

Ednajst let si vodil našo stranko, ednajst let si bil vedno med boritelji za narod in pravo svobodo, za dom, cesarja in državo!

Počivaj sedaj v miru in bodi si svet, da Te ne pozabimo in ne pozabimo tudi podatih se v delokrog Tvojega veljaneva vsporeda, dokler nismo na cilju, dokler ne iztrgamo ogroženega ljudstva iz kremljev zapeljivev in izdajalcev in dokler ne zaščitimo zgodovinskih mej kronov naše slavne Avstrije . . .

Slava, slava in pokoj Tebi, nepozabni naš Linhart!

Pogreb.

Pogreb našega ljubega urednika Karla Linhart bila je sijajna manifestacija mesta Ptuj in meščanov. Udeležil se ga je gospod Šupan Ornig z mestnimi odborniki, videli smo zastopnike vseh tukajšnjih uradov, sol in društev. Prostovoljna požarna brama mesta Ptuj, katera član je bil pokojnik, udeležila se je spredava polnoštivalno in z stavbo. Med spredonom svirala je skupna mestna godba sreč pretresajoče žalostinke.

Sprevod vodil je velečastni gospod prot. Martin Jurkovič z veliko asistenco.

Sijajen pogreb je bil znak najglobljene priljubljenosti, katero je imel nepozabni pokojnik čast uživati v sirkih krogih meščanstva, somišljenikov in društva.

Odmeki cesarske avdijence.

Kakor je bilo pričakovati, bili so sprva vsi slovenski listi jugoslovenskega duha kar osupljeni. Česar niso pričakovali — se je zgodilo! Norčevali so se, kaj da je z avdijenco, posmehljivo povpraševali, kajda da bodo ali naši somišljeniki na Dunaj! Ne dosti s tem, začeli so tudi zahrbtno gonjo proti nameravani avdijenci, blatali že v naprej može, ki so se oglasili, da se radi peljejo na Dunaj in jim celo otročje "grozili", da njih imenoma navedejo v listih.

Mi se na vso to gonjo nismo ozirali, natančno smo vedeli, da pride do avdijence in smo le svarili naše somišljenike, naj ne vruejo zapeljivec.

In prišel je 25. majnik t. l. in odigral se je historičen dogodek, historičen in velepomenben, prišel je dan cesarske avdijence!

Mi se ne brigamo, kar zdaj pisejo; lističi se vendar od jope in strahu, ne brigamo se več nadalje za vso blatenje naših somišljenikov, previšen je utisk, ki smo ga imeli na Dunaju pri našem mitem cesarju!

O velepomennosti avdijence pa ne sodimo samo mi, svetovno znani listi prinata so članke, v katerih ta dogodek do skrajnosti opisujejo in izvajajo, da sedaj po cesarjevih besedah o sanjarjah "Jugoslavije" ne more biti več govor.

Jugoslavije ne bo, sanjarija enega leta dobila je smrten udarec. In če se Korošec tolikrat na shodih vpije, da pride do Jugoslavije, je to le strah pred polomom, kateri

v kratkem prekuene vse zapeljive ljudstva tja, kamor že dolgo spadajo. Da si vest, ljudstvo smo zapeljali in zaspeli, pomirijo, vedno dalje agitirajo, vejo pa, da so njim steti dnevi! Ker jim vlada shode začne prepovedovati, zlorablajo cerkev v svoje izdajalske namene.

In ne samo mi vemo, da je konec Jugoslavije, ne samo Nemci, tako sodijo tudi zavedni in trezno-mislični slovenski listi. Tako piše "Hrvatski Dnevnik" dosledno o položaju po avdijenci: "Stem je torej z Najvišjega mesta s samo Najvišjo izjavjo izrečena obsodba nad "jugoslovanskim" pokretom in "jugoslovansko" politiko v monarhiji in jugoslovenskim voditeljem popolnoma jasno povedano, da pri svojih načrtih nikakor ne morejo računati na podporo krone, temveč da naj se odpovede tem agitacijam in da z osnovno svojega dela postavijo zgodovinska državna prava in izročne zemlje."

Tega mnenja so pa gotovo tudi "jugoslovanski" voditelji, a ne morejo več nazaj! Dalje tirajo Te ubogo zaspeljeno ljudstvo! Dalje tirajo s tem tudi vojsko, ker njih dejanja so zadnji stebri, na katere se naši sovražniki drže!

A prišel bo dan, ko bo ljudstvo spoznalo te zapeljivec in z njimi obračunal, temeljito obračunal!

* * *

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 31. maja. Uradno se danes razgaša:

Bojevna delavnost v pokrajini Tonale omejila se je včeraj časovno na artiljerijski ogenj.

Sef generalštaba.

Boji v pokrajini Tonale trajajo naprej.

Tudi v pokrajini Adamello povisil se je sovražni artiljerijski ogenj. Več sovražnih napadov na naše pozicije južno od Prese na snežnika je bilo odbitih. Sovražni poizvedovalni poskus čez Piave severno S. Dona je ponesrečil.

Sef generalštaba.

Zavzetje Soissons. — Pred trajave Reims.

Nemško uradno poročilo od četrtek.

K.-B. Berlin, 30. maja. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na bojnih frontah med Yser in Oiso povisila se je večkrat bojevna delavnost. Napad bojnih armad nemškega prestolonaslednika gre zmagovito naprej. Severno od Aisne se je v trdem boju pri Crecy-a-Mont, Juvinigny in Cuffies ozemlje pridobil. — Brandenburgske čete vzele se Soissons. Južno od Vesle zlomila se je nova fronta Francozov v nezadržljivih napadih naših divizij. Po trdovratnem odporu vrgli smo sovražnika čez črto Villemontrouze-Fexen-Tardenois-Coulonges-Brouillet-Brauscourt nazaj.

Utride severo-zapadno Reimsa so padle. Severni del od La Neuville in Bétheny se je vzel. — Stroški vjetih je nad 35.000 metr. načrti. Pion artiljerije in vojnega materiala je neizmeren. Kanone vseh vrst do zeleničnih kanonov najtežjega kalibra se je zaplenilo. Hitro napredovanje naših napadnih čet zabranilo je sovražniku, da bi svoje bogate vojne zaloge v izgubljenem ozemlju pravčasno spravil. Velike zaloge padle so v Soissons, Braisne in Fismes-u-v našo roke. Sirne zaloge streliva, vlaki, bolniške naprave z bogato saniteto opremo prisile so v našo last. Letalni pristani z pripravljenimi stroji in letalni materiali se je zaplenilo. — Pri armadni skupini Galwitz-a in vojvode Albrechta ozivela je časova bojevna delavnost.

Nasi letalci sestrelili so v zadnjih treh dneh 38 sovražnih letal. Lajtnant Roeth deloval je v enem poletu od Dixmuiden-a do južno od Ypern-a 5 sovražnih pritrjenih balonov gorečib k padcu.

Prvi generalkvartirmožter
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 31. maja. Uradno se danes razgaša:

Bojevna delavnost v pokrajini Tonale omejila se je včeraj časovno na artiljerijski ogenj.

Sef generalštaba.

Reka Marne dosegrena. — Več kakor 45.000 vjetih.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 31. maja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadne skupine prestolonaslednika Rupprechta. Artiljerijski boji menjajoče se sile. Manjši infanterijski boji. — Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Za čez Aillatte-irono južno Oise umikajočim se sovražnikom sunili smo ostro čez Oise in Aillatte in smo priborili črto Bretigny-Saint Paul-Trostyloire.

Severno Aisne vrgli smo v neumornem boju sovražnika čez Béryx-Chavigny-nazaj. — Južno od Soissons-peljal je Francoz kavaljerijo in artiljerijo k ljudim protinapadom; od našega ognja je bil uničenec prijet in poražen. Prekoradili smo cesto Soissons-Hartenne.

— V smeri na Fére-en-Tardenois od jugozapada čez Marno in od jugovzhoda peljane francoske divizije niso se mogle kljub obupnim protinapadom našim naprej prodrijeti sicerom nikjer upirati. Zadajanje črte sovražnika pri Arcy in Grand-Rocoy so bile predre. Južno od Fére-en-Tardenois smo Marno dosegli. Visine pri Champois, St. Gemme in Romigny so v naši lasti. — Na južnem bregu Vesle, zapadno Reimsa se je Germigny, Gneuse in Thilloys vzel. — Stroški vjetih in plena naravnata naprechnoma: Več kakor 45.000 vjetih, mnogo čez 400 kanonov, tisoč strojnih pušk.

Prvi generalkvartirmožter
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 1. junija. Uradno se danes razgaša:

Nobeni posebni dogodki.

Sef generalštaba.

Zapet več tisoč vjetih in bogati plan.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 1. junija. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Južno Oise, jugno-zapadno od Chany, vrgli so čete generalov Hofman in von François sovražnika iz močnih pozicij pri Cuto in južno od Blerancourta. Na severnem bregu Aisne sunili smo v ljudih delnih bojih do Nouvron-Fontenoy.

Obupne protinapade vodil je Francoz z po zelenicni in na tovornih automobilih prideljanimi divizijami proti našim čez cesto Soissons-Hartenne prodrijetim četam. Zvezč odločili so se ljudi boji za naš ugodno. Za umikajočim sovražnikom sunili smo do visin vzhodno od Chandun-Vierzy-Bianzy. Obojestranski reke Ourcq smo cesto Soissons-Chateau-Thierry prekoradili in dosegli sovražni upor vedno z nova zlomlivi visini od Neuilly in severno od Chateau-Thierry. Med Chateau-Thierry in vzhodno od Dormala stojimo ob Marni. — Od Marne do zapadno Reimsa priborili smo v bojih črto Voreuil-Ellis-Saray-Champigny.

Včerajšnji boji prinesli so znova več tisoč vjetih in bogati plan. — V zadnjih dveh dneh strelili smo 36 sovražnih letal. Lajtnant Wenckhoff izvojeval je svojo 28. lajtnant

Buettner svojo 25. in lajtnant Krdil svojo 24. zračno zmago.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Avtrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 2. junija. Uradno se danes razglaša:

Na gorski fronti oživel je na mnogih mestih artiljerijski boj. V pokrajini zaliva Piave se je danes po polnoci nek italijanski sunek z ognjem odobil.

Sef generalštaba.

Več kaker 1000 letal zaplenjenih.

Nemško uradno poročilo
od nedelje.

K.-B. Berlin, 2. junija (W.-B.) Armada skupina prestolonaslednika Rupprechta. Južno-vzhodno Noyona potisnili smo sovražnika kljub ljetemu odporu na gozd od Carleponta in Montagne nazaj. Vzeli smo višine vzhodno od Moulin sous Touvent in močno zgrajene sovražne vrte zapadno od Nouvrona. — V napadu obojestranski reke Ourcq vrgli smo sovražnika čez Savieres oddelki nazaj in smo zaplenili višine od Passy in Courchamps. Ob Marni je položaj nespremenjen. Na severnem bregu reke ležeti del od Chateau-Thierry bil je od sovražnika običen. Severo-vzhodno Verneuil-a in obojestransko Ardre ljeti protinapadi Francov. Pod krvavimi izgubami je bil sovražnik odbit. Vzhodno Reims-a vrinili smo s krajevnim sunkom v francoske jarke pri St. Leonaru in smo vjeji posadko od nas mimogredu zasedene utrdbe Pommelle. Francosko-amerikanske zaloge neizmerne širine padle so pri Fere-en-Tardenois v naše roke. Mnogo več kaker pol milijona artiljerijskih strelcev in neprégledna množina pionirskoga in telefonskega orodja in več kaker 1000 letal se je zaplenilo.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Avtrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 3. junija. Uradno se danes razglaša:

Pri Fossalti preprečili smo ob spodnji Piavi italijanski poskus prekoracanja z artiljerijskim in minskim ognjem. Na mnogih mestih južno-zapadne fronte so bili sovražni poizvedovalni oddelki odbiti. Enega teh se je pri Bezzecca vjejo. Artiljerijska delavnost bila je povsod zelo zivahna.

Sef generalštaba.

Uspodno napredovanje Nemcov na zapadu.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 3. junija. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadne skupine prestolonaslednika Rupprechta. Začasno oživel artiljerijski boj. Sovražni delni napadi zapadno od Bailleula in severno od Lysse so bili zavrnjeni. — Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Za nadomestek skozi naš napad razbitih francoskih in angleških zborov in v podporo od sosednih armad naglo na bojišče pritegnjenih in močno izpraznjenih divizij so nove francoske sile od drugih daleč leželih front v boj stopile. — Severno Aisne so poskušali z aman, njim nakazane vrte držati. Vrgli smo jih v trdem postojanskem boju na Moulinsons-Touvent Christoph-Vingre nazaj. — Južno-zapadno Soissons-a bil je Thandun zet. Sunili smo v napadu čez Savieres-a do vzhodnega roba gozdov Villers-Cotterets naprej. — Južno Ourcq vodil je sovražnik ljute protinapade; bili so krvavo zavrnjeni. Čez Courchampe in Monthiers pridobili smo na

zemlju in smo vzeli višine zapadno od Chateau-Thierry. — Ob Marni med Marno in Reimsom je položaj nespremenjen. — Na bojno polje vodeče z premikanjem čet močno oživljene železnice bili so od našega bombnega brodovja uspešno napadene. — Lajtnant Wenckhoff izvojeval je svojo 29. in 30., lajtnanta Loewenhaupt in Udet svojo 25. zračno zmago.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Avtrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 4. junija. Uradno se danes razglaša:

Na celi južno-zapadni fronti trajno živahna artiljerijska delavnost.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 4. junija. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Artiljerijski boji menjajoče se sile. Vrla poizvedovalna delavnost sovražnika in močni sunki na različnih mestih fronte. Južno-zapadno od Mervisa se je sovražnik v majhnem delu postojanke vtrdil. — Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Severno Aisne iztrgali smo sovražniku v trdovratnem boju nekaj postojank. Žilav upor sovražnika na visočinah zapadno in južno-zapadno Soissons-a se je včeraj zlomilo. Visočine od Vauxbuina in zapadno od Chauduna so bile vzete. Po naskoku Pernanta in Missy-su Bois vrgli smo sovražnika na vrto Le Soulier-Domieres nazaj. Več baterij se je zaplenilo, več tisoč vjetih pripeljalo. — Francoski protinapadi obojestransko Ourcq-reke izjavili so se pod težkimi izgubami. Severno-zapadno od Chateau-Thierry smo v boju železnico Bussi-Feres-Boureches prekoracili in sovražne protinapade zavrnili. — Ob Marni med Marno in Reimsom je položaj nespremenjen.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

350.000 kilogramov bomb v enem tednu.

Berlin 30. maja. Delavnost naših bombnih brodov je bila pri jasnih nočeh zadnjega tedna posebno živahna in od dobrih uspehov spremljena. Dosedaj se je nedoseženo množino 350.000 kilogramov bomb v enem tednu dolil vrglo. London, Paris, Dover, Calais in mnogo drugih vojaških točk bilo je cilj neutrudnih izvršenih napadov. Dve municipijski zalogi nasprotnika pri Blargiesu in Abbeville sta bili polno zadeti in v zrak spuščeni. Dolgo časa se je eksplozije izvanredne sile opazovalo.

Majhne nemške izgube.

K.-B. Berlin, 30. maja. (W.-B.) Samovidci poročajo, da so nemške izgube brezprimerno nizke. Nikdar od leta 1914 še ni bila tako velika zmaga na zapadu s tako majhnimi žrtvami plačana. Kompanije, ki so naskakovale utrjene gore, prekoracile reke in zaplenile lahke kanone, ne javljajo ranjenih, ne mrtvih. Milje daleč se ne opazi na bojiščih nobenega nemškega mrtveca. Vzrok leži v presenečenju sovražnika in v spremni taktiki naših čet.

Neizmerni plen.

K.-B. Berlin, 1. junija. (W.-B.) Od 21. marca do 1. junija je Nemcem v bojih na zapadni fronti čez 175.000 vjetih in mnogo več kaker 2000 kanonov v roke padlo. Stevilo strojnih pušk, ki steje nešteče tisoče in obseg drugega nepréglednega zaplenjenega vojnega materiala se niti približno ne da določiti. K temu pridejo še velike zaloge oblek, živiljenskih sredstev,

prodaja, lazaretov, nadalje širne, nedotaknjene municipijske zaloge najtežjega kalibra, postojansko orožje, letala, letalni hangarji, lokomotive, vagoni, tovorni avtomobili tanki in žotoriča. Od v pokrajini Aisne najdenih municipalnih zalog štela je ena edina čez 100.000 strelov vsakega kalibra. Vrednost, ki jo je izgubila entanta na več sto kilometrov dolgi napadalni fronti na vzdawanem materijalu, lesu, žici, betonu, poljskih železnic, telefoničnih napravah itd. se istotako ne da preceniti. Zaplemba širnih z obdelanimi polji kritih pokrajini skozi Nemce pojstruje prehranjevalne težkoče Francije tem bolj, ker je celo vrsta najvažnejših železnic uporabila odtegnjena in so se torej mogočnosti dovoza še bolj otežkočile, kar se pri pomanjkanju ladjinega prostora tembolj občuti. Veliko število na vjetih in kravje izgube zmanjšajo istotako vojno industrijo in zgradbo ladij. Razbitje sovražnih vojnih sredstev in bojne sile se je torej zopet za lep korak svedom koncu približalo.

Cesar Viljem na bojišču.

K.-B. Berlin, 3. junija. „Lokalanzeiger“ javlja iz bojišča od dne 1. junija. Skupno z generalfeldmaršalom Hindenburg, ki je kljub izvanrednim naporom tega odgovornega časa pri krepkem zdravju in svežej naravi, se je cesar že v zgodnjih jutranjih urah v stanu generalobersta von Böhn povabil, da sliši tam poročilo nadpoveljnika ob Marni bojujočih se armad. Vlakte mnogih tisoč francoskih vojnih vjetnikov je videl cesar mimo voziti.

Ko je cesar mnogo razrušenih krajev opazil, je rekel: Vedno zopet, ko vidim takoršne vojne krutosti, ki so napravile tisoče ljudstva brez domovine, moram nato misliti, kaj bi si lahko Francija prihranila, če bi ne bila mojega mirovnega predloga od decembra 1916 zavrnila.“ Cesar peljal se je potem dalje proti jugu na neko v zadnjih dneh pridobljeni višino, od koder je zamagal položaj zapadno od Soissons-a opazovati. Vožnja peljala je cesarja skozi najvažnejše napadlane točke. Krog Fere-en-Tardenois so cela tabernika mesta in tisoči zaplenjenih artiljerijskih strelcev in vsa mogoča druga municipalna nakopičana do strašnega arzenala, katerega je cesar ogledoval.

Nemška taktika.

W.-B. Berlin, 17. maja. Važno načelo novega načina nemškega vojskovanja, da morata organizacija in obdelovanje časa služiti smotru, da se znižajo izgube ljudi na minimum in da se zvišajo na maksimum sovražne izgube, je doseglo največji uspeh v bitki na „Damski poti“ in pri Aisni. Učinek masirane nemške artiljerije na nepréglednjega sovražnika in nepricakovani naval je prenenetil sovražnika tako, da se je razbila njegova obrambna organizacija prej, ko se je napadel z navalom.

W.-B. Berlin, 31. maja. Sovražnik je napadel ob 5. zjutrat po kratki pripravi s topovi nemške postojanke severno od Vierstraaba trikrat povrst, vselej smo ga vrgli z velikimi izgubami za njega. Napad, ki ga je uvedel sovražnik istočasno severno od tam, se v nemškem uničevalnem ognju ni razvil; krepko se je strejalo podnevi tudi južno od gozda Nieppe do Lensa; ogenj se je povečal tudi pri Arrasu.

Pred bitko ob Marni.

Gent, 1. junija. Petain je slutil, da nameravajo Nemci izvesti pri Aisni in Oisi sunek, a ga ni mogel zabraniti. Pri bitki, ki se pričakuje pri Marni, dobi Petain v gotovi meri svobodno odločevanje, ne da se omejuje generalismove predpravice.

Razširjena fronta ob Marni.

W.-B. Berlin, 2. junija. Z zavzetjem severnega dela Chateau-Thierryja in Verneula se je razširila fronta ob Marni nad 25

km. Ost napadalne žagozde se je razširila v široko bojno črto.

Pred veliko odločilno bitko.

Haag, 2. junija. Avantna garda napadajoče nemške armade se je približala Parizu do 50 km. — Rotterdam, 1. junija. Sovražnik je obkobil Reims s treh strani. — Rotterdam, 2. junija. „Manchester Guardian“ piše: Polozaj je kritičen in resen. Le protinapad more spremeniti položaj zavezniškom v korist. — Bern, 1. juni. Pariško časopisje razpravlja temeljito o ofenzivi in pravi, da je položaj resen. „Matin“ pričakuje veliko bitko na črti Noyon—Soissons—Chateau-Thierry. „Echo de Paris“ pravi: Foch mora varčevati z rezervami, ker imajo Nemci pripravljene še velike sile. — Bern, 1. junija. „Corriere della sera“ pravi: Če se tudi hitro utrdi fronta zavezniškov, se mora le zelo obžalovati veliki umik, ki Nemce vzpodbuja. Barzini je brzojavil. „Corriere della sera“: Zdaj se bijeo še za velike življenske žile, toda pripravlja se nečven spopad: velika odločilna bitka.

Vojna na morju.

30.000 brutto-register-ton.

K.-B. Berlin, 30. maja. Našim podmorskim čolnom padlo je v zavornem okolišu okrog Anglije zopet **30.000 brutto-register-ton sovražnega trgovskega ladjnega prostora** kot zrtev. Od teh pripada edino 27.000 ton na račun od obreljtnanta Potzig poveljevanemu podmorskemu čolnu, ki je na zapadni obali Angleške, v Irskem morju in dovoznih črtah 7 parnikov in 2 jadernici potopilo.

Sef admiralnega štaba mornarice.

9500 brutto-register-ton.

K.-B. Berlin, 30. maja. W.-B. Skozi naše podmorske čolne se je na severnem bojišču zopet **9500 brutto-register-ton sovražnega trgovskega ladjnega prostora** potopilo.

Sef admiralnega štaba mornarice.

20.000 ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 31. maja. Uradno. Novi uspehi naših podmorských čolnov v Srednjem morju **5 parnikov, 9 jadernic** z skupno **20000 brutto-register-tonami**. Polno zaseden prevozni parnik čet od 5000 brutto-register-ton je bil iz varstvenega spremstva sestreljen.

Sef admiralnega štaba mornarice.

12 angleških ribiških ladij od podmorskega čolna potopljenih.

K.-B. London, 3. junija (Reuter). Iz Belfasta se brzojavai, da je neki nemški podmorski čoln v četrtek zvečer napadel na morski obali grofovine Down celo brodovje majhnih ribiških ladij. Posadkom se je zaučakalo, prestopiti v rešilne čolne. Nato je jelo kar devetkrat krogelj na ribiške ladje. Od 30 do 40 ladij jih je bilo 12 potopljenih. Ostali del se zamore zahvaliti le okolščini, da je bil podmorski čoln pri svojem delu oviran in se je radi tega moral pod vodno površino spustiti.

Čez 29.000 ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 4. junija. Eden naših podmorských čolnov pod vodstvom kapitanlajtnanta Werner je na zapadnem delu Kanala na obalu zapadne Angleške **pet parnikov** z čez **29.000 brutto-register-tonami** potopil.

Politični utrinki.

Brendičeva podlost.

Mihal, sedaj se potepaš okrog po Halozah in bluješ v svet tvoje jugoslovanske

znanosti spuščiško univerzo. Ker si pa ne upaš med zavedne može, skrivaš se sedaj raje pod farovška ženska krila, kajti edino tam najde tvoja inteligenco še kako oporo in to pri farskih tercijalskih in trebušastih črnih gospodihih. Tam se ti nudi prilika, tvoje prisomjene jugoslovanske naricie razprodajati. Podaj se rajši vendar med može, ti spuščiški filozof in akademik. Cerkev in pričnica po tradicijah katoliške vere ni mesto za pretresovanje politike. Nam ji sicer vseeno: če se počutiš tam bolj varnega, nadaljuj torej s tvojimi burkami.

Ugoden vetrč.

Karl Trstenjak iz Slovenj Gradca, ki se je pri tistem krvavem taboru „jugoslovanskih“ veleizdajalcev pojabil kot politični strankar, ne pa kot zastopnik c. kr. vlade za preprečenje spopadov, dobil je nakrat telegrafično „maršruto“ na severni Gradec, kjer dobi radi svoje nekaj prevročje jugoslovanske simpatije mrlzke obkladke na glavo. . . Srečno rajzo, gospod Trstenjak!

Avtrijski Italijani proti izdajalcu dr. Conci radi izdajalskega shoda v Pragi.

Kakor že v predzadnjem listu poročano, udeležil se je istega sramotnega veleizdajalskega shoda v Pragi tudi znani južno-tiroški klerikalni kričač dr. Conci. Zastopal je baje avstro-italijanski narod na shodu od cesar sicer ljudstvo samo nič ni vedelo, ker se mu je sedaj na tako krasen način zahvalilo. V rezoluciji osoja ljudstvo njegovo udeležbo na praskih slavnostih in tudi njegove izjave. Oni odklanjajo vsako politično dejstvovanje, ki bi njih stališče nasproti vladni oškodovalo in zagotovljajo ministrskemu predsedniku svojo udanost do države in vlade ter smatrajo Concija za veleizdalca domovine, enakega drugim našim „jugoslovanskim“ zločincem.

Konec češko-slovaške brigade v Rusiji.

K.-B. Moskau, 29. maja. Vstača češko-slovaških čet, ki se jih vozi v Vladivostok, da se jih prepelje na francosko fronto, končala je z ljetimi spopadi z v Pensiji stoječimi sovjetti. Čeho-Slovaki so se proti od rudeške garde zaučanem razočrenju trdovratno upirali. Pooblaščenec za vojno, Troicki izdal je na vse zeleničarske organizacije vzhoda brzojav, v katerem prepoveduje prevažanje omenjenih čet na sibirskih zeleničarstvih. Povelje pravi nadalje, da se mora vse oborožene Čeho-Slovake, ki padejo v roke rudeški gardi, na mestu postreliti. Da se prepreči vstašem vsako napredovanje proti vzhodu, in da se jih odreže od vsakorane zvezne, je več zeleničarjev svoj promet vstavilo, tako črto Penza-Rusajewka in Ufa-Omsk. Vstaši razvijajo odločen upor, pri čemur so dosegli v večih bojih čez državne čete zmago. — To so sadovi Massaryka, Pivka in drugih zločinskih veleizdajalcev in to pomeni podaljšanje nečloveškega prelijita krvi. Ponovni so lahko slovanski ljudski zastopniki na sadove svoje politike. Veleizdalci so vzgajali in nesramne veleizdalce se naprej vzgojujejo.

Tedenski pregled.

Stajerske vesti.

Napadi na župana Ornig. V črem zadnjih številk „Slovenskega naroda“ nspada znani slepič in džuncijant župana Orniga. Mi bi, kakor tudi gospod Ornig, reagirali na „slepicevo“ čekanje, a vemo, da ni norašen. „Bog daj norcom pamet“ je star Stajerski izraz.

Hiša oplenjena in šestletni deček potopljen. V Čakovcu, občina Sv. Jurij na Ščavnici, vrinili so pri posestniku Antonu Rantašu, medtem ko so se domači v cerkvi nahajali, roparji v stanovanje. Da pa preprečijo izdajo, vrgli so zločinci 6 letnega dečka,

ki je bil sam doma v zraven hiše nahajajoč se 12 metrov globok studene. Ko se je vrnila mati domov, našla je prej zaklenjena vrata odprta, v stanovalni sobi vse premestano in večjidel ukrazeno, ter se tudi njen sinček kljub obupnim klicem materje ni zglašil. Po precejšnjem iskanju našla je truplo otroka plavajoče na površini vode, katero je zamogla s pomočjo sosedov iz vode potegniti. Zločincem se še ni moglo priti na sled.

Nečven zločin. Iz O m o z a se poroča: Ob Dravi pri Vratnem blizu Ormoža na Hrvaškem zgodil se je strašen zločin. Dva istarska mladeniča Angelj Žerjal iz Boljuncu in Fran Miklauševič iz Rakitovič sta nakupila v občini Vinica nekaj koruze in fižole, ter se napotila k Dravi, da bi se prepeljala v čolnu v Ormož. K njima je prišel neki mladi mož in ju vprašal, kaj čakata. Ko sta povedala, je rekel, da ju lahko on prepelje čez Dravo. Prišel je se drugi in dogovorili so se, da ju za 70 kron prepeljejo preko Drave. Ko sta bila v čolnu, sta opazila, da se peljeta proti Strmcu in ne proti Ormožu. Na nekem otoku sta čolnarja prisiliila Istrana, da izstopita, da pride po nju drug čoln. Zahtevala sta nato 100 K za prevoz. Ker nista hotela, je eden čolnarjev pograbil Miklauševiča in ga vrgel na tla. Žerjala pa je pograbil drugi in mu vzel 150 K. Potem sta odšla v gozd in nato se odpeljala v čolnu. Pozneje sta se vrnila in prisiliila Istrana v čoln. Sredi vode pa sta vrgla oba iz čolna. Miklauševič se je vtopil, Žerjal, ki zna dobro plavati, pa se je rešil, seveda z veliko težavo. Orožniki so prijeli oba zločinca drugi dan. Pišeta so Anton Horvat in Jurij Umek iz Vratna. Pravi se, da se pogreša še tudi 5 žensk, begunkinj, ki so tudi šle na Hrvaško in se niso več nazaj podale na postajo Ormož.

Sv. Lenart v Slov. gor. Pri nas umrl je distriktni zdravnik dr. Tipič.

Iz vlača padel je med Trbovljami in Zagorjem neki ruski vjetnik in se ubil. — Res se je čuditi, če se vidi, kako se morajo danes naši vojaki voziti. Mrgoli jih vse polne na strehi vagonov vsled pomanjkanja prostorov.

Orzbički uteči. V Gaberju blizu Celja, pri kemični fabriki našli so teži truplo žandarja Ignacija Kraner iz Vojnika. Dosedaj še ni dognano, ali se je zgodila nesreča, ali kak zločin.

Grezna smrt otroka. V Zgornji Hudinji pri Celju igrala se je hčerka kmetice Franciške Kmecl z drugimi otroki na njivi. Zakurili so si otroci ogenj, mala Kmecl prišla je preblizu ognja in naenkrat je bila v plamenu in nesrečni otrok je zgorel.

Bogat tatinski plan. Pretekli teden vlomil je v Ptuju neki vojak s ponarejenim kljucem v trgovino Ho in ing in ukrael svila v vrednosti 6000 kron. Ali sreča, ki ga je s prvočitala, zapustila ga je, ko je korakal proti svojemu cilju. Nasproti mu je prišel ptujski stražarodov gosp. Franc Marinčik, ki ga je hotel vstaviti. Ali tak se mu je izmuznil, postil blago pasti in v temi zbežal.

Boj z vojnovjetimi Rusi. Iz Voitsberga se poroča: Dne 26. p. m. ob 2. uri ponodi hotel je 25 let stari vojni invalid Maks Scherz s svojo 17-letno nečakinko Friedo Reit iz Gallmannsegga izlet na Speikkogel napraviti in korakala sta proti srednjim koči. Na njej, ki je lastnina gozdarske direkcije Lankowitz, opazil je Scherz, da je bila koča, ki ni nikdo v njej bival, vlonjena. Ko je korakal proti Gleinalpi, opazil je tik nekoga gozda dva vojnovjetna Rusi z neko veliko balo na trati sedeti. Scherz smatral je ta dva vojna vjetnika za vlonilca in je tekel v kočo nazaj, se oborožil z lovsko puško ter zažugal vojnim vjetnikoma, naj mu sledita. Po energičnem ukazu šla sta vojna vjetnika kakih 400 korakov proti koči; eden Rusov vrgel je balo in stran in zbežal. Da pa se napravi drugemu beg nemogoč, držal je Scherz Rusu trdno za hrbotom. Ko pa sta napravila komaj 20 korakov, obrnil se je ta bliskovito in zahodel Scherza z nožem v prsi. Nastal je boj, pri katerem je zadal vojni vjetnik Scherzu

z nožem se on sunek v trebuh, drugi v vrat in dva na glavo. Tudi Reif, ki je tekla Scherzu na pomoč in s alpsko palico udarila Rusa po glavi, prebodel je vojni vjetnik levo podko in ji zadal z nožem tudi krepek sunek v hrbot. Vojni vjetnik je nato tudi zbežal. Komaj sta se privlekla Scherz in Reif k svojem, kjer sta ves dogodek naznani telefonsko orožnikom. Ko so ju za silo obvezali, odpeljali so težko ranjena v javno bolnišnico v Voitsberg. Stražnjoštroma Joh. Pobinger in Kristofu Hoschka se je posrečilo v temi leti arretirati. Zločinca sta vojnovjeta Rus Feodor Rischhof in Jak. Tatarinoff.

Koroške vesti.

Požar. Iz Ober-Vellacha se poroča: V noči dne 24. p. m. zgorel je mlini Tomaz Kreuzer. Požaru je padio tudi 4000 metarskih stotov koruze, lastnina občine Villach + St. Martin ter ercarja kot žrtev. Drugo žito se je zamoglo še pravčasno rešiti. Tudi največji del mlinske oprave je zgorelo. Vzrok požara prihaja najbrže od vročih strojev.

Izpraznjenje mesne zaloge. Iz Maria Rojach se piše: V noči 1. t. m. vložil se je pri posestniku Antonu Seifried v Brachbergu v mesno zalogo in približno 150 kg prekajenega svinjskega mesa v vrednosti 4000 K. Iz nje ukradio. Na sumu je hlapec Johan Stifter, ki je bil leta 1913 pri Seifriedu uslužben in ki služi sedaj pri tvrdki Hirschler pri Sv. Andrau; Stifter je že med časom svojega službovanja pri Seifriedu mast, meso in žito kradel ter bil 14 dni pred vložom pri njemu na obisku. Seifried ga takrat ni javil sodniji in ga je samo iz službe spolil. Pri Stifterju izvršeni orožniški hišni preiskavi našlo se je na podstrelju deloma v skafet deloma v nekem zaboju shranjenih deset večjih kosov prekajenega svinjskega mesa, ki ga je ukradel pri Seifriedu.

Srčna deklica. Posestniške hčeri Ana in Fani Steiner in Maria Ponholzer peljajo se pred kratkim, kosošle od železniške postaje Weissenstein-Kellerberg pri prevozu v nekem čolnu čez visoko idočo Dravo. Nenkrat padla je Ponholzer v valove. Srčna skočila je Ana Steiner za njo in jo je v velikim trudom rešila pred potopom.

Razno.

Izjava domobranskega ministra. Iz Dunaja se poroča od 24. t. m. Domobranski minister je podal odgovor na razne interpelacije in izjavil: Določbam o opravičinem postopanju proti armadnim pripadnikom, ki se vrádajo iz vojnega vjetništva, niso podvrženi vojski, ki so v padcu Przemysla spadali k trdnjavskim posadki. Vojaki, ki so že od začetka vojne neprestano vognju, se v dveh rokih umaknejo s fronte in bodo po tri meseca dodeljeni vežbalnim četam kot instruktorji. Zahvali, da bi se edini sinovi kmečkih starišev umaknili s fronte, ni mogoče zadostiti. Kar se tiče neizvršenih dovoljenih oprostitev, je domobransko ministerstvo s posebnega osira vrednih slučajev vsak čas pripravljeno, da stavi, če je reklamirani na fronti, pristojnemu vrhovnemu armadnemu poveljstvu predlog za oprostitev. — Gleda podaljšanja začasnih oprostitev izjavila minister, da se na splošno črnovojniki starejših letnikov in za službo na fronti nesposobni vsele letnikov in za nedoločen čas odpustijo. Črnovojniki mlajših letnikov se pa morejo iz vojaskih razlogov oprostiti le za kratki čas, in sicer za 3 do 4 mesece.

Ukrajinci proti Rumuniji. Kijevski listi počitajo: Ukrainski ministerski predsednik Lizogub in trgovinski minister Gutnick izdala sta odlok, s katerim se prepoveduje izvoz blaga v Rumunijo in Besarabijo, katero so si osvojili Rumuni, ker ne obstajajo politične in gospodarske zveze med Rumunijo in Ukrajinom.

Pariške otroške bolnice. Odkar so streliči Nemci z orjaškimi kanoni na Pariz, se polnijo v resni meri otroške bolnice v Parizu. Vzrok otroških bolezni je večjedel prehla-

nje. Otroke se je namreč skrivalo pred strašnimi krogljami po kleteh in so se v njih prehladili. Malo deca boleha posebno za bronchitis-bolezni, ker jo večkrat iz zibelk naglo nesejo v podzemeljske prostore. — In vendar še vojni kričati na Francoskem in Angleškem ne neha.

Za časa vjetništva se ne priznava doklada hrabrostne svetinja. Streffleur poroča: Z odlokom c. in kr. vojnega ministerstva z dne 2. aprila t. l. se ne priznava za časa vojnega vjetništva doklada hrabrostne svetinja.

Predrobnosti o reparskem umoru na Dunaju. Kakor smo v zadnjem steklki poročali, bila je v hotelu Bristol na Dunaju umorjena uslužbenka tržaške baronice Vivante, gospa Carl. Morilec, ki jo je dušil in večkrat zabodel ter ubil z nekim topom predmetom, kakor kažejo poškodbe na telesu. Potem je odprl hranilico in je vzel iz nje 400 tisoč kron, last baronice Vivante. Zapriši so takoj nečaka baronice, zavarovalnega uradnega Emila Davidia in neko njegovo uradno koleginjo, ki se je nahajala pogostoma v njegovem družbi. David je odločno tajil in je skušal dokazati svojo nedolžnost a se mu ni posrečilo. Policija poizvedovala je naprej in se je posredilo ugotoviti Davidovega skrivca. Po izjavah tega moža je sedaj dokazano, da je Emil David res morilec. Morilec David je rojen v Milanu in je že kot otrok prišel v Trst, kjer je bil vzgojen. Obiskal je realko in nato absoluiral trgovsko akademijo na Dunaju. Pozneje dobil je službo pri neki veliki eksportni tvrdki v Hamburgu, ki ga je poslala v Buenos Aires. Ko se je vrnil v Avstrijo, je vstopil najprej pri brnski podružnici neke velike zavarovalnice, od koder je bil pred 8 leti prestavljen h glavnem ravnatelju na Dunaju. Porobil se je z gospodinjo Elizo D. iz ugledne tržaške rodbine. Njegove premoženjske razmere so bile ugodne. Imel je 700 K mesečne plače, poleg tega je dobival od svojega strica barona Vivante in posebno od baronice manjše in večje vsote. Imel je tudi prihranke. Obedoval je v vojni kuhinji, verjal pa vedno pri stricu.

Cesar spa na sir. Kakor se poroča je Njeg. Veličanstvo cesar pri sprejemu ljudskih zastopnikov alpskih dežel izrazil tudi upanje, da se mu bude posrečilo v bližnji bodočnosti skleniti splošen mir.

Dva vola za 19480 K. Mesar Franc Lickl v Gradcu, Jakominigasse, dobil je od vnovčevalnice goveje živine dva vola iz Hrvaškega, ki sta stala 19480 K. Kaj se je v mirovnih časih dobilo za ta denar? Lepo pošestvo z mnogo živine!

Kake peceni je v Švici. Pri nas pada vrednost denarja od dne do dne; z zameno za drugo blago dobis morda še tupatam kaj malega, če pa hočes blago platiti z denarjem, ga pa ne moreš prepisati. Pri prost obed — piščo listi — s koščkom govedine, ki je pred vojsko veljal komaj i K 50 v, stane danes v Pragi 24 K. V boljših hotelih stane hrana s stanovanjem 50 K na dan, a to je znitana cena samo za stare znance. Ob takih razmerah moramo smatrati Švico za bajno deželo. Če beremo švicarskih listov inšerate, se čudom čudimo. Prvovrstni hoteli na Stirikantskem jezeru klječajo na obisk in javljajo, da stane v njih celodnevna hrana s stanovanjem vred 6—7 frankov. — Podobno nizke cene so pri obliki. Moderno žensko krilo iz pristne volne stane 85 do 225 frankov. Poletenski plači 75 do 100 frankov, svilnate bluze 22 frankov. — Sredne dežele, v katerih ima denar še svojo veljavlo.

Epidemija na Španskem. "Tempo" poroča, da je izbruhnila na Španskem epidemija, na kateri je obolelo v Madridu 80.000, v Barceloni pa 20.000 do 30.000 oseb. Zdravnik še niso dognali, kaj jo povzroča. Umrl na tej bolezni še ni nihče, dasi zelo ovira promet. Tudi Španski kralj je obolen na njej.

Vesti o Clemenceauu. Zürich, 1. junija. Clemenceau je naprosil Focha, naj mu natančno poroča o katastrofi pri Aisni. V Parizu se pripravljajo, da mesto zapuste, če bo trebno. Arhive že zbirajo in spravljajo sku-

paj; uradništvo so naročili, naj se pripravi za odhod. Včeraj je zboroval ministerski svet, o katerem se nič ne poroča. Danes sta se posvetovala Clemenceau in angleški veleposlanik. Parizani kolnejo čez Angleže, ker so odpovedale njih rezerve. — Reuter poroča, da je Clemenceau preklical vse dopuste izvzemši dopustov bolnikov.

Podpisovanje 8. vojnega posojila je dolžnost vsakega zavednega Avstrijca, posebno pa vsakega somišljenika „Štajer-Čeve“, patrijotične, državljanscesarju. . .
Kdo podpisuje 8. vojno posojilo, bori se za gotovo zmago na zunaj in v zaledju. . .

Gospodarske stvari.

Označba — sredstvo za zvižanje pridelkov naših vinogradov.

Pač nobenemu kmetovalcu ne pride na misel, da bi redil v svojem blevu kravo, ki ne doji, ali svinjo, ki se ne debeli. Toda koliko vinorejcov je pa, katerim se prav nič cudno ne zdi, da z vso skrbjo obrežujejo, privezojo, okopavajo in skropijo trte, ki še niti grozdja niso obrodile. Tej nebrinosti je pač vzrok le ta, ker posestniki ne vedo, koliko jabolov trsov imajo. Ako bi bilo splošno znano, da je včasih takšnih jabolov certina, ali celo tretina vseh trt, bi se vendar stvar bolj uvaževala.

Vzrok neplodnosti nekaterih trt je očiven. Poleg hirajčih ali trt — ospikal, čijuš grozdje kmalu po cvetu spremine, vilčastih in divjih trsov je pa tudi jalovk, ki se krepko razvijajo in bujno rastejo. Da nekateri stare trte vrste, kakor zeleni veltlinec, zlatnina ali grastevina, k temu nagibajo, vlegne biti vzrok njih ostarelosti ali dorodnosti. Da so se nekateri trte že izrodile, je bilo krivo tudi prejšnje neprimerno grobanje, morda se je ta prikazan ludi pospeševal, ker so se jemala za pomnoževanje predebelih trt. Srednje debele roze so navadno najplodnejše.

Označba ima namen, da se izločijo trte od nadaljnega pomnoževanja, ki so jalove ali pa ne pokrijejo pridelovalnih stroškov. Pri današnjih visokih mezdah in nezmrernih cenah za različne snovi bi bilo pač nesmiselno, da bi se trtil za takšne zajede čas in denar. Neverjetno bogati pridelki nekaterih vinogradov ob Renu ali na Stajerskem nam kažejo, kako uplya umno obdelovanje na plodovitost. Kmetijske kulture ki potrebujejo mnogo dela, se bodejo pri silni konkurenčni prihodnjih let je tedaj obnesle, ako se bodejo brezvonomno primerno obrestovale.

Natančna označba, kakor se mora izvrševati v poskuševalnih nasadih, potrebuje seveda precej dela, katerega ne morejo zmagovati naši itak že preoblojeni vinorejci; vsekako se pa že znatno zboljša nasad z manj zamudnim in vsakomur mogocim izbiranjem trt.

Takšno postopanje bi bilo na kraiku sledje:

Pred vsem se označijo vse one trte, ki so izredno rodne; v drugi vrsti se pa tudi posebej raznimo roze, ki rodijo posebno sladko grozdje. Kakor nas izkušnja uči, olajšajo nam to delo nekateri trti znaki. Tako na primer imajo posebno zelenolistnatni zeleni veltlinec in „Neuburger“ ter modri portugizec, ki obdrži se v jeseni zeleno listje, navadno slajše grozdje nego povprečne trte. Nadalje bi se lahko pri označbi oziral na izbiro trt, ki imajo posebno odporno silo zoper trte beležni. Baš v tem oziru vlegne kateri vinogradnik, ki je posebne opazovnljive zmožnosti, kaj uspešna doseže. Pri tizorej so s takšnimi poskusi vzgajili vrste, ki kljubujejo sneti in rji.

Najpriporočljivi način označbe je, da se razvežejo one trte, ki so dotično leto bogato obrodile. Ker se pa na ta navadni način lahko pripreti, da se označi trta, ki je sicer že več let počivala in samo letos obrodila, ali trta, ki toliko rodi, da v malih letih pogine, je najboljši način označbe oni, ki obsegata dobo vsaj treh let. Smo li označili katero trto tri leta zaporedoma kot rodno, potem je sploh lahko smatramo za rodno.

Upoštevati se morejo tedaj le takšne označene trte, ki so združale nekaj let. Dasiščavno vsakdar radi kaj iznajde, podamo vendar nekaj zkušenih označil.

Ako je trta, kolje dosti močno, priporoča se, da se zaznami z oltjano barvo in se označijo rodne trte eno leto z rutečo, potem z zeleno ali modro oltjano barvo. Sigurnejše so v obči označbe na sami trti. Dobro služijo na primer obročki iz pocinkane zelenje ali medene žice razne debelosti, svincene ploščice i. t. d. Kdor je posebno veden ali hoče več let opazovati, rabi na trte pripete pocinkane ploščice. Ako se vsako leto označijo rodne trte, da se ploščice na določenem mestu zarezajo, odrezajo ali prevrtajo, posname se lahko iz tega uspeha trte za nekaj let. V slabih vinskih letih je pa

bolje, ako se označa opusti, ker nas vlegne označilo zmotiti.

Na nekaj posebno važnega pa še vendar opozarjam. Nikoli se ne zanašaj na svoj spomin, kajti vedno še le prepozno zapazimo, kako hitro se pozabijo stvari, ki smo jih smatrali za nepozabljive. Mala, za ta namen dočlena knjižica ali vsaj površne bilježke v domači praktiki izvrstno služijo v dvomljivih slučajih. Ako je vinograd zasajen po vrstah, je vedno dobro, da se zapisuje označba, vsaj v kolikor se tečejo vinogradovega obmejka, po Strelkah vrst in tri. Kajti naj je utrdnejši mejač ali nagačev delavcev, katerim je v zabavo, da zamenjujejo označila tri.

Kdor si nasadi vinograd z lastno označenimi trtami, si malo trud z večjimi pridelki tisočero poplača.

S t u m m e r .

Da se taistim hinavskim in podlim zlobnežem, ki trostjo o slavnem zgodovinski avdijenci spodnještajerskih županov in občinskih predstojnikov gorostasne in nezaslišane laži med nevedno ljudstvo, da se isto na ta način še bolj nahujška, enkrat za vselej grla zamaši in jih kot nesramne lažnjivce v svet postavi, se lahko **v nedeljo dne 9. junija vsakdo** na lastne oči prepriča o resničnem sprejemu vrlih možev od Njeg. Veličanstva cesarja v Badenu pri Dunaju.

Zato se vrši

v nedeljo, 9. junija
od 10. do 12. ur predpoldan in ob 3.
5. in 8. uri zvečer v ptujskem mestnem
gledališču zanimiva **kinemato-**
grafična predstava

Avdijenca
spodnještajerskih županov in občinskih predstojnikov pred Njeg. Vel. cesarjem v Badenu pri Dunaju.

Ta film se bude tudi po drugih mestih predstavljal in bodoči o tem še poročati.

Zadnji telegrami.

Avtrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 6. junija. Uradno se danes razglaša:

Razen artiljerijske delavnosti nobeni boji pomena.

Štet generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 6. junija. Iz velikega glavnega stanja se poroča:

Zapadno bojišče. Armatna skupnost predstojniščnika Rupprechta. Uspešni sranki v Flandriji prinesli so vjete. Na celotni fronti: vira poizvedovalna delavnost. Artiljerijski boj oživel je mimogrede. — Armatna skupina nemškega prestolonaščnika. V raziskovanju naših uspehov na južnem bregu Alzene vrgli smo

sovražnika na Amblyeny-Cutry nazaj in smo vzel pozicije severno od Dommiersa. — Krajevna bojevna delovanja obojestranski reke Ourcq. V ostalem je položaj nespremenjen. — Lajtnant Loewenhart izvojeval je svojo 26. zračno zmago.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Loterijske številke.

Gradec, 5. junija 1918:	67, 88, 12, 17, 54.
Dunaj, 1. junija 1918:	76, 20, 27, 48, 83.
Trst, 29. maja 1918:	2, 58, 31, 79, 32.
Lince, 25. maja 1918:	5, 33, 30, 55, 23

Znana eksportna firma Max Böhnel, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27/51 uvelja je novi, tako praktični ročni žlini mlini, s katerim se zamore žito grollo ali fino na moko zameti. Mil je vsaki hrib toplo priprotočati.

Najboljši ročni mlini

za drobljenje in fino mletje vseh vrst zrnja. Prosto, a zelo trpežno delo, se ne pogubijo in izrabijo; zlahko zamenjajočo se plošča iz trdega jekla. — Cene brez stojala, z embalažo: Z gonilnim kolesom, teža okoli 12 kg K 120—; z ročajem, teža okoli 7 kg K 100—. Razpoložljivo od Dunaju proti naprejplačila ali povzetju.

Takoj za dobbiti pri:

F. WOLFSOHN, Dunaj II., Obermillenstrasse 17
Zastopnike se Isče. 233

Gospe in gospodje

iz družbe imajo priložnost patriotično delovati, to je nabirati vojna posojila skozi vojno-posojilna zavarovanja. Izredno ugodno. Glavna poslovalnica „Anker“, Gradec, Rauber-gasse 20. 243

Deklica

18 letna, iz Ptujske okolice, ki se iz zdravstvenih ozirov poda v kopelj Warsaw-Töplitz, isče tovarisko iz Ptujske okolice in se naj ista v upravi „Stajerc“ javi. 241

Oglas!

Prodajalka,

poštena, samostojna moč, nemškega in slovenskega jezika zmožna, se takoj sprejme pri F. Mittreger, trgovina z mešanim blagom, Lav-

münd, Koreško. 245

Dam sodobne, oblike, čevlje, perilo za mast, olje, moko, kokodijo piće ali maslo. Vprašanja na trgovino premoga Koroschetz, Reiserstrasse št. 23. 244

Sodar

proti popolni hrani in dobrej placi se takoj sprejme pri J. Hochsinger, Csáktornya, Ogrska. 250

Zagotovljen uspeh
Tistemu zahvalnem pismu v pril. vpogled na razpolago.
Polna krasna prsa
dobjite pri rabi. 220
med. dr. A. Rix kreme za prsi

Isče se dobrosrčna poštena

deklica

katera zna tudi prati, likati in perilo popravljati in je zmožna obeh deželnih jezikov, k dvema dečkom (6 in 8 letnima.) Vprašanje na gospo Maria Straschil na Bregu pri Ptaju.

Nakup konjev

Lastniki, ki hočejo svoje konje (nosilno živino), kateri so predvidno vojno-posobni prostovoljno prodati, naj iste kakor najhitreje naznanijo pri ces. in kr. evidenčnem oficirju za konje v Mariboru.

Nakupna komisija poda se takoj v od lastnika konj pravočasno na-znanjeni kraj.

Kupujejo se tudi z evidenčnimi listi od leta 1918 obdarjene konje (nosilne živali).

Evidenčni list je brezpogojno seboj prinesti.

Sporazumno z lastnikom konj do-ločena kupna cena se takoj v gotovini izplača.

Ces. in kr. evidenčni oficir za konje.

Licitacija konj.

V meseca juniju 1918 se vrše licitacije konj, ki so potrebni odpotitka, v naslednjem redu: V stabilni konjski bolnišnici v Mariboru dne 22., v Radgoni dne 4. in 18., v Šoštanju dne 16., v Kranju dne 10. in 14. junija pri vnovčevalnici konj v Ljubljani dne 6. junija ob 9. uri. K licitaciji se dopušte le taki ponudniki, ki se izkažejo s kupno legitimacijo, potrjeno od politične oblasti, da so poljedelci. Ugodnosti za kupce se razglaša o prilik licitacije. Kupec kakega konja mora izplačati razen kupnine tudi ubožni zaklad. Razen licitacijskih konj se oddajajo proti reverzu tudi konji, potrebne odpotitka, v svrhu poljskih del za dobo do štirih mesecov. Prošnje za take rezervne konje naj se pošiljajo na stabilne konjske bolnišnice in razpečevalnice konj.

Deklica

od 16. leta naprej, katera se razume tudi na poljedelska dela, sprejme se pri družinioročniškega stražmojstra v Celju. Plača 20 K in dota ka držbi. Ponudbe pod „Oročniški stražmojster C“ na upravo tega lista.

Zagotovljen uspeh
hitri sigurni uspeh. Se rabi sunanje. Poizkusna do K 5—, vel. doba, zadostuje za uspeh. K 10—. Kosmetisches Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX., Lackierberg, 6/II. Raspoložljate strogo diskretna. Začetek v Mariboru: letarja pri „Angela varuši“, letarja „Mar.“ potresenja in partizanoma Wolfram; v Ljubljani letarja pri „članu jezusu“. + droterii A. Knoll in „Aria“ Ogrska.

Schriftleiter

für das in Pettau (Untersteier) in slowenischer Sprache erscheinende Wochenblatt „**Stajerc**“ wird gesucht. — Anträge an den Preßverein, Pettau.

Herr

Karl Linhart

Schriftleiter des „Štajerc“ und Führer der „Štajerc“-Partei

ist am 3. Juni 1918 nach längerem, sich bei der Militärdienstleistung zugezogenem Leiden sanft im Herrn verschieden.

Das feierliche Leichenbegängnis findet am Mittwoch den 5. Juni 1918 um halb 4 Uhr nachmittags vom Trauerhause, Wagplatz Nr. 2, aus nach dem städtischen Friedhofe statt.

Eine Woche vor seinem Tode war es ihm noch vergönnt, vor seiner Majestät zu erscheinen und seiner wieder von ihm geführten „Štajerc“-Partei Ergebenheit und Staatstreue zu dokumentieren.

An der Bahre dieses hervorragenden Politikers und Menschen trauern die ihm nahe stehenden politischen Parteien, die tief gebrochene Witwe mit 4 unverfürgten Kindern, seine Freunde, sowie besonders

Der Preschausschuss des „Štajerc“ und die deutsche politische Arbeitsstelle in Pettan.

Pettan, am 3. Mai 1918.

Gospod

Karl Linhart

urednik „Štajerca“ in vodja Štajerčeve stranke

je dne 3. junija 1918 po dolgi mučni bolezni, ki jo je pridobil za čas službovanja pri vojstvu, mirno v Gospodu zaspal.

Slovesen pogreb vršil se je dne 5. junija 1918 popoldne ob pol 4. uri od hiše žalosti, Wagplatz Nr. 2, na mestno pokopališče.

Teden pred smrtno bilo mu je še dano, pred presvitlim cesarjam izražatisvo jo kakor Štajerčeve stranke udanost in zvestobo do države.

Ob krsti tega izbornega politika in človeka žalujejo politične stranke njegovega mišljenja, globoko potrta vdova z 4 nepreskrbljenimi otroci, njegovi osebni prijatelji, posebno pa

Tiskovno društvo „Štajerca.“

Ptuj, 3. maja 1918.

